

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND

TERMS OF SUBSCRIPTIONS

One Year \$5.00
Six Months \$3.00
Thursdays Edition \$2.00
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
Phone McKinley 6114, Establ. 1908

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

FIRST EDITION

PIRMOJI LAIDA

Published and distributed under permit (No. 468), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

KAINA 2 CENTAI
PRICE CENTS

CHICAGO, ILLINOIS, ANTRADIENIS, RUGSEJIS (SEPTEMBER) 23 D., 1919 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1918, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

META-VOL. IV. No. 224

Streikas Plieno Dirbtuvėse Užginama Galima Taika

Susiremia Darbas su Kapitalu Lietuvių su Bolševikais

Išvaikomi Darbininkų Susirinkimai Pensylvanijoje

SUSTOJO DARBAI PLIENO INDUSTRIJOJE.

Plieno industrijoje prasidėjo arši kova darbo su kapitalu. Praeitą šeštadienį dešimtys tukstančių darbininkų pabaigė darbus, pasidė savo įrankius, kad šandien negebų dirbti. Vakar daugel vietose irgi tas pat buvo. Nes kaikiuriose dirbtuvėse daugelis darbininkų nepažysta ne tik jokių švenčių, bet ir sekmdienų. Priverstinai turi dirbti. Plieno dirbtuvėse darbas turi eiti dienomis ir naktimis.

Tečiau tas darbas galutinai pasibaigė šandien, kuomet anksti ryto visą plieno dirbtuvės apšvietė visi paskutiniai organizuoti darbininkai.

Išsibūnoja milžiniškas streikas. Šimtai tukstančių darbininkų stoja kovon už savo teises. Bet kapitalas nieko iš to nedaro. Plieno korporacijos vyriausioji galva—Gary, atsako turėti ką nors bendra su organizuotu darbu. Jis nepripažįsta organizuoto darbo. Gary atsako pripažinti darbininkams laisvę.

Streikas apšaučia visus plieno apskrčius. Daugel vietose kompanijos savo dirbtuvės apjuosia vielinėmis dygliuotomis tvoromis. Kitos nusamdo dešimtis ir šimtus sargų, duoda jiems ginklus, prisiėkina ir įsako ginti kompanijų savastis nuo įvairių pasikesinimų.

Kai kur aplink dirbtuves pastatoma specialė ir paprastoji policija su tikslu apsaugoti streiklauius, kokių visuomet visur netrūksta.

Bet organizuoti darbininkai gavo pasargų streiko metu kuotoliausia but nuo dirbtuvių, nekelti riaušių, saugoties visokios provokacijos, klausyti savo vadų patarimų. Nes kranto praliejimas visuomet yra galimas. Visokie mušėikos tuo tikslu tik progos laukia.

Tik vienybėje yra galybė. Vienybė darbininkams šandien užvislabjaus ir reikalinga.

Plieno dirbtuvių streikuojantiems darbininkams pagelbon ateina ir kelios dešimtys tukstančių jurininkų, kurie per ežerus laivais vežioja geležies rudą. Ateina jiems pagelbon ir kasyklų darbininkai, katrie kasa tą rudą. Jurininkai balsuoja streiko reikale. Kaip rytoj bus žinomos to balsavimo pasekmės.

ISVAIKYTA DARBININKŲ SUSIRINKIMAS.

18 darbininkų suareštuota.

Pittsburgh, Pa., rugs. 22.—McKeesport, Pa., vakar susirinko keli tukstančiai plieno dirbtuvių darbininkų ant tuščių lotų ir darbininkų organizatoriai ėmė sakyti prakalbas.

Užsilaikyta kuoramiausiai. Tik staiga atūžė valstijos raitos policijos (kazokų) būrys ir ėmė mušti lazdomis susirinkusius darbininkus.

Darbininkai nesipriešino. Pasekmėje policija dar 18 darbininkų suareštavo.

Tasai užpuolimas prieš darbininkų susirinkimą atliktas liepant paminėto miestelio majorui. Majoras pirm poros dienų buvo uždraudęs darbininkams daryti susirinkimus. O čia ve darbininkai nepaklauso.

Kituose Pensylvanijos miestuose ir tas pat veikiama. Ne-

leidžiama darbininkams turėti susirinkimų ne tik pastogėse, bet ir tyram ore.

IVAIRIOS ŽINIOS IS STREIKO LAUKO.

Washington.—Čia apskaitoma, jog streikuojantieji plieno dirbtuvių darbininkai kasdien neteksią vieną milijoną dolierių uždarbio. Tuo tarpu darbo organizacijos streikininkams kas savaitę turės išmokėti pašelpas apie 2 milijonų dol.

New York.—Plieno korporacijos galva Gary vakar nebuvo mieste. Buvo išvažiuavęs į provinciją. Atsako jis diskutuoti apie streiką.

Pittsburgh, Pa.—Darbininkų vadai tvirtina, kad čia sustreikavo daugiau 100 tukstančių darbininkų.

Clairton, Pa.—Policija išvaikė darbininkų susirinkimą ir suareštavo 12 žmonių.

Cleveland, O.—Čia sustreikavo apie 19,000 darbininkų plieno dirbtuvėse.

Gary, Ind.—Keli tukstančiai darbininkų dar vakar pametė darbus. Šandien didžiūma darbininkų nėjo darban.

RUSIJOS VALDŽIOS KARIUOMENEI TRUKSTA IŠRENGIMO.

Ve kodel ji negali įveikti bolševikų.

Washington, rugs. 22.—Jei rusų priešbolševikų kariuomenė būtų aprūpinta reikalingu militariniu išrengimu, tuomet veikiai sutruškintų bolševikus, aną dieną pasakė Rusijos valdžios atstovas Hermonius Paryžiuje, tardamasis su Suv. Valstijų valstybės departamento atstovais.

Hermonius sako, kad bolševikai jau nušė ir netekę reikalingų jėgų. Jų moralis stovis sukritęs. Jie šandien dar pasitiki savo skaitlingumu. Bet jei būtų paimtas Petrogradas, tuomet nupultų jie dvasioje ir butų po viskam.

Gen. Yudenis rengiasi atakuoti Petrogradą, sako Hermonius. Tik visos vargas, kad jam truksta karės medžiagos.

Anot Hermonius'o, jei anglai nori apleisti šiaurinę Rusiją, tai tegu jie pirmiau pagelbsti paimti Petrogradą ir paskui Rusiją apleidžia Baltijos jūromis.

Hermonius nepavykimus Siberijoje suverčia ant stokos medžiagos ir reikalingo militarinio išrengimo. Sako, jog tie nepavykimai Siberijoje pagaliaus pasibaigę. Nes kuone visur prieš bolševikus pradėta nauja ofensyva. Pastaroji pavys tik paremiant talkininkams.

ANGLIJOS AMBASADORIUS IŠKELIAVO AMERIKON.

Londonas, rugs. 22.—I Suv. Valstijas iškeliavo laikinai nukirtas Anglijos ambasadorius, vice-grafas Grey.

LIETUVOS RUBEŽIAI UŽDARYTA VOKIEČIAMS LAISVANORIAMS.

Berlynas, rugs. 22.—Vokietijos valdžia uždarė savo rubežius ties Lietuva prieš vokiečius laisvanorius.

So. Chicago.—Išėjo streikan apie 20,000 darbininkų.

Homestead, Pa.—Aplink plieno dirbtuves pratesiama dygliuota vielų tvora. Intaisomi prožektoriai.

PERSPĖJAMAS KAPITALAS.

Sako, ar jis nori turėti reikalus su darbininkais ar gaujomis.

New York, rugs. 22.—Prieš iškeldamies Washingtonan advokatas Rubin, generalis advokatas plieno dirbtuvių darbininkų unijų, pasakė: "Organizuotas kapitalas turi turėti reikalus su organizuotu darbu arba su organizuotomis gaujomis. Jis turi susidurti su vienu arba kitais. Kito kio išėjimo nėra."

BULGARIJON SIUNČIAMA PRANCUZŲ KARIUOMENĖ.

Prižiūrės išpildymo taikos sąlygų.

Paryžius, rugs. 22.—Pasak laikraščio Echo de Paris, Bulgarijon siunčiama žymus skaitlingus prancuzų kariuomenės, kuri tenai prižiūrės, kad bulgarai įsakiu išpildytų visas taikos sąlygas.

Belgijos vyriausybė sutiko su prancuzų pasiūlymu, kad Rhine juostoje belgų ir prancuzų kariuomenių vadas būtų prancuzų generolas.

Taikos konferencijos vyriausioji taryba, sakoma, imsią kelias dienas atostogoms. Induota bulgarams sutartis ir paskirta 25 dienos laiko tą sutartį patikrinti.

Sekanti taikos sutartis bus induota Ungarijai. Bet tarybai prisiels palaukti, kol ten bus sudaryta pastovesnė valdžia.

BOLŠEVIKAI PRARADO 2,000 KAREIVIŲ SIBERIJOJE.

Priešininkui teko daug grobio.

Omskas, rugs. 12 (suvėlinat).—Gen. Sacharovo kariuomenė pasekmingai veikia prieš bolševikus ant Kurgano, už poros šimtų mylių pietvakariuose nuo Tobolsko.

Ta kariuomenė savo ofensyvos metu nelaisvės paėmė suvirš 2,000 bolševikų kareivių. Be to, bolševikai prarado 19 armotų, 40 kulkasvaizdžių ir daug visokios karės medžiagos.

Prieš kairįjį sparną veikiantieji kazakai prasibrovė per bolševikų liniją ir užatakavo bolševikus iš užpakalio. Patarieji su dideliais nuostoliais atsimitė į šiaurvakarus.

Antroji Siberijos valdžios armijos divizija, kuriai vadovauja gen. Lokvitzky, su bolševikais mušasi aplink Ishim-Tiumen geležinkelį.

Darbininkų Pralaimėjimas Reiškia Vergiją

REIKIA SUTRUSKINTI TIRANIJĄ AMERIKOJ.

Yra 24 atskiri streikai plieno industrijoje.

Darbo Federacijos naciionalio komiteto pirmininkas John Fitzpatrick prieš pat išėjimą streikan darbininkų plieno dirbtuvėse paskelbė štai ką:

"Teisėjas Gary sakosi turis milijardą dolierių, kurie bus pavartoti panaikinti unijas, prisidėjusias prie streiko plieno industrijoje. Reiškia, kad Gary mėgins darbininkus padaryti paprastais vergais.

"Prasidėsiantis rytoj streikas nėra vienas streikas, bet 24 atskirus streikai, kuriuos paskelbė 24 internacionalės darbininkų unijos.

"Su šiuo streiku yra surištas klausimas, ar teisėjas Gary yra augštesnis ir viršesnis už pildomąjį tautos viršininką — prezidentą Wilsoną. Teisėjas

BELGIJA SU OLANDIJA PERTRAUKUSIOS RYŠIUS.

Nesutikimai pakilę už teritorijas.

Londonas, rugs. 23.—Iš Berlyno oficialiai pranešta, jog Belgijos pasiuntinys atšauktas iš Olandijos. Olandija taip pat atšaukusi savo pasiuntinį iš Belgijos. Reiškia, tarptautinių pertraukti diplomatiniai santikiai.

Suirprizas kardinolui Mercier.

Baltimore, Md., rugs. 23.—Kuomet belgų kardinolui Mercier pranešta apie belgų su olandais nesutikimus, jis pasakė:

"Aš žinau, nesutikimai gyvavo. Bet nebuvo tikėtasi, kad būtų pertraukti diplomatiniai santikiai."

Kardinolo sekretorius, kun. Dessain, paaiškino, jog nesutikimai gyvavo už Limburg provinciją, katra kitomet buvo priklausiusi Belgijai, gi nuo 1831 metų Olandijos valdoma.

Sakė jis, baimė ima, kad kartais Belgija nesusilaikytų naujo užpuolimo, šiuo kartu iš Olandijos, kuomet belgai stovės už savo teises paminėtos provincijos žvilgsniu.

Londonas, rugs. 23.—Čia išnaujo apsiereiskia influenza. Tuo tarpu ta liga nesmarkaurose nuo Tobolsko.

Ta kariuomenė savo ofensyvos metu nelaisvės paėmė suvirš 2,000 bolševikų kareivių. Be to, bolševikai prarado 19 armotų, 40 kulkasvaizdžių ir daug visokios karės medžiagos.

Prieš kairįjį sparną veikiantieji kazakai prasibrovė per bolševikų liniją ir užatakavo bolševikus iš užpakalio. Patarieji su dideliais nuostoliais atsimitė į šiaurvakarus.

Antroji Siberijos valdžios armijos divizija, kuriai vadovauja gen. Lokvitzky, su bolševikais mušasi aplink Ishim-Tiumen geležinkelį.

RUMUNIJA GAMINASI PRIEŠ BOLŠEVIKUS.

Ties Dniestru koncentruoja kariuomenę.

Geneva, rugs. 22.—Rumunija atšaukia visą laisvanorių kariuomenę, išskleidintą po pietinę Rusiją.

Kariuomenei įsakyta koncentruotis paupiu Dniestro, kur bolševikai pradėjo nerimauti.

Be to, pranešama, kad Rumunija iš nelaisvės palinosuoja apie 50,000 rusų karės nelaisvių.

PRANEŠIMAS.

Kadangi nepasisekė gauti svetainės kun. Laukaičio prakalboms šv. Kryžiaus parapijoje, tai jos atidėtos ant vėliaus. Seredoje, rugsėjo 24 d. jų nebus.

Užginama Galima Taika Lietuvių su Bolševikais

Vokiečių Kariuomenė Pasilieka Lietuvoje

NESAMA KALBOS APIE TAIKĄ SU BOLŠEVIKAIS.

Taip tvirtina lietuvių atstovė Paryžiuje.

Paryžius, rugs. 22.—Lietuvių atstovybė čionai paskelbė formalų užginimą, kad Lietuvos vyriausybė būtų buvusi sutikus vesti taikos tarybas su rusų bolševikais, kaip apie tai buvo pranešta iš Maskvos bevieliu telegrafu.

PETROGRADO BOLŠEVIKAI PRAŠO TAIKOS.

Sakosi priimsią paduotas talkininkų sąlygas.

Copenhagen, rugs. 22.—Iš Petrogrado gauta žinių, jog to miesto bolševikų sovietas įgalavo savo komisarų pradėti tuojaus taikos tarybas su talkininkais paduodamomis talkininkų sąlygomis.

Pažymima, jog Petrogrado sovietas nusprendęs žutbut taikintis su talkininkais. Nes mieste siaučia badas ir cholera.

Anot depešų, mieste kasdien nuo choleros krinta apie 300 žmonių aukų.

AMERIKONISKA KARIUOMENĖ APLEIDŽIA SIBERIJĄ.

Vladivostokas, rugs. 22.—Transportu Logan iš čia Manilon iškeliavo 1,250 amerikoniškų kareivių. Iš Manilos jie keliaus Amerikon.

Šitie kareiviai čia pamainyti naujais.

RUMUNIJA GAMINASI PRIEŠ BOLŠEVIKUS.

Ties Dniestru koncentruoja kariuomenę.

Geneva, rugs. 22.—Rumunija atšaukia visą laisvanorių kariuomenę, išskleidintą po pietinę Rusiją.

Kariuomenei įsakyta koncentruotis paupiu Dniestro, kur bolševikai pradėjo nerimauti.

Be to, pranešama, kad Rumunija iš nelaisvės palinosuoja apie 50,000 rusų karės nelaisvių.

PRANEŠIMAS.

Kadangi nepasisekė gauti svetainės kun. Laukaičio prakalboms šv. Kryžiaus parapijoje, tai jos atidėtos ant vėliaus. Seredoje, rugsėjo 24 d. jų nebus.

FOCH NEPASIŪS ULTIMATUMO VOKIETIJAI.

Nes vokiečiai nieko nedaro iš reikalavimų.

Paryžius, rugs. 22.—Sužinota, jog vyriausiasis talkininkų armijų vadas buvo patariamasis pasiūsti Vokietijai ultimatumą, idant ji atšauktų iš Lietuvos ir Latvijos savo skaitlingą kariuomenę.

Dabar pranešta, jog maršalas Foch nepasisiūš ultimatumo. Taip esą nuspręsta vyriausioje taikos konferencijos taryboje.

Taryba išaiškinusi, kad ligšiol Vokietijai tuo reikalu pasiūsta net trys notos. Bet Vokietija į tai neatkreipusi dėmesio. Tad ji kartais gali nieko nedaryti ir iš ultimatumo. Tuomet, suprantama, turėtų daug nukentėti ir patys talkininkų autoritetas.

Vyriausioji taryba tad nusprendžiusi varyti savo darbą ir toliaus sulig iškalno užbrėžtos politikos ir neapsilenkti nei su viena sąlyga, Vokietijai paduota. Tuomet, sako, ateis laikas, kuomet vokiečiai patys susipras blogai elgiąsi ir tuojaus pataisys daromus priešginiavimus.

Reiškia, Lietuvoje ir Latvijoje leidžiama tų šalių žmones novyti ne tik vieniems lenkams, bet dar ir vokiečiams.

Vokiečiai apsikasa.

Iš Rygos pranešama, jog tarpe Rygos ir Mintaujos vokiečių kariuomenė dirbdina apkasus. Latviai pabugę, kad vokiečiai neimtų briaunies išilgai visos Latvijos.

Latvių atstovybė čia darbuojasi gauti kokią nors pagelbą nuo talkininkų.

Siuloma taika ir ukrainams.

Iš Maskvos pranešta, kad bolševikų sovietas pasiūlęs taiką ir ukrainams. Vienu užsiuėjimu tad norėtusi bolševikams apsidirbti su estais, latviais, lietuviais ir ukrainais. Bolševikai, pasiūlydami taiką ukrainams, stato sąlygą, idant jiems būtų leista veikti prieš gen. Denikino kazokus ukrainų žemėje.

Lenkai siunčia misiją.

Varšavos telegramose pažymima, jog lenkai mėgina susiartinti su latviais. Lenkai siunčia Latvijon specialę misiją. Lenkai į daugelį šalių paskyrė savo pasiuntinius ir kitos rūšies atstovus.

Bet Lietuvon jie nepasiunčia savo atstovo. Kam tas reikalinga. Lenkai sako, kad Lietuva yra paprastai Lenkijos "provincija."

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
TERMS OF SUBSCRIPTION
One Year\$5.00
Six Months\$3.00
Thursday's Edition\$2.00
Advertising rates on application
At NEWS-STANDS 2c A COPY

"DRAUGAS"

Elia kasdien iškylus nedidelius.
PRENUMERATOS KAINA:
Metams\$5.00
Pusmetui\$3.00
Prenumerata mokasi išskaičiuoti. Lai-
kas skaitosi nuo užrašymo dienos ne
nuo Naujų Metų. Norint permainyti
adresą visada reikia prisiųsti ir senas
adresas. Pasiųgti geriausia siųsti išper-
kant kredo ar ekspresu "Money Order"
arba įdėdant pinigų į registruotą
laišką.

"DRAUGAS" PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telefonas McKinley 6114

Lietuva Amerikos Enciklopedijoje.

Dideliuose veikaluose, kur yra
surinktos pasaulio mokslų ži-
nios ir surašytos sulig abe-
lės raidžių lyg žodyne, prieš
karę sunku budavo ką nors
rasti apie Lietuvą. Karė mus
privertė ne vien daugiau dirbti,
bet ir daugiau garsintis.
Ta garsinimosi nauda jau ma-
tyti.

Šiais 1919 m. išėjo septynio-
liktasis tomas veikalą vadinam-
o "The Encyclopedia Ameri-
cana". Ant 517 puslapio ja-
me randame žodį "Lithuania"
ir po juo mūsų tėvynės apra-
šymas.

Autorius sako, kad Lietuva
apimanti Grodnį, Minską, Mo-
gilevą, Vilnių ir Vitebską.
Kas žin kodėl neminėta Kau-
no ir Suvalkų valdybos. Enci-
klopedija dar tvirtina, kad
lietuviai 1918 m. sakę, jog Lie-
tuvai priklauso 13.500 ketvir-
tinių mailių Prūsijoje su 7
milijonais gyventojų ir 131-
000 mailių iš po Rusijos su
11,500,000 gyventojų.

Taip paauštinę mūsų tėvy-
nę didelėmis skaitlinėmis Enci-
klopedijos raštininkas susyk-
smarkiai mus nutrenkia žo-
džiais: "The total purely
Lithuanian population is esti-
mated at about 2,000,000"
(Grynų lietuvių žmonių yra
apie du milijonai). Mums ne-
patinka netiesa. Delto nesi-
džiangiame, kad Lietuvai pris-
kiriama 144,500 kvadratinį
mailių su 18,500,000 gyventojų.
Jų delto paties jaučiamės lyg
užgauti, kuomet lietuviškai
kalbančių skaičius numazintas
iki dviejų milijonų. Net ten-
dentiški Rusijos užrašai išra-
davo, kad Lietuviškai kalban-
čių vienoje Rusijoje yra apie
3 milijonai, o ketvirtasis susi-
deda iš Prūsų Lietuvos ir A-
merikos išeivių.

Toliau Lietuvos istorija ir
tautinio atgimimo laikai apra-
šyti, maždaug, teisingai. Tik
paminint Lenkijos padalini-
mus vietoje 1795 padėti 1779
metai. Šiapus straipsnis yra
prielankus Lietuvai, bet neiš-
kenčia neigyles mums su Ura-
ch'u ir su priėmimu vokiečių
pasilytutos sutarties. Tuo pačiu
žygiu yra padaryta klaida, buk
Lietuvos nepriegulbė buvusi
apskeltba Sausyje 1918 m., o

išties tas tapo padaryta Va-
saryje tų metų.

Ant 518 p. minėtoje Enci-
klopedijoje prasideda straipsnis
apie lietuvių kalbą ir literatu-
rą. Straipsnio pradžioje padėti
patys didžiausi mūsų kalbos
pagyrimai. Paskui eina auto-
rius spėjiojimai apie burti-
ninkus ir tie spėjiojimai pa-
duoti lyg istorijos patvirtinti
ji tiesa.

Kalbėdamas apie dainas au-
torius suklysta tvirtindamas,
buk nesą lietuviškų kariškų
dainų. Jų yra gana daug ir
gražių. Pv. "Augšti kalnai",
"Augin tėvas sunelį", "Šer-
kie tėveli" ir k. t.

Prieš prasidėjus dabartinės li-
teratos autorius išgriauna Di-
joną Pošką daugiau negu ver-
tas, o Maironio ir Vaičiūno ne-
mini visai. Lygiai nesuprantama
priežastis, delko paminėta
lietuviška H. Sienkiewicz'iaus
kilmė, o nepaminėta A. Mie-
kiewicz'iaus lietuviškumas.

Autorius nepasirašęs, bet
norinčiam daugiau patirti a-
pie Lietuvą jis pataria vienui
vieną raštelį "Gabrys, Sketch
of the Lithuanian Nation". Ta
patarmė, o prie jos badymas
lietuvių Urachu ir gana smar-
kus imperijalizmas, žymus pir-
mojo straipsnio pradžioje, lyg
paklaša abejone, ar nebus tą
straipsnį rašęs kokis nors Gab-
rio šalininkas.

"Draugija".

Kaip pirmutinės kregždės
grįždamos po žiemai linksmi-
na žmogų, taip pirmutinės
"Draugijos", rimčiausio lie-
tuvių laikraščio, numeris
džiugina mus. Jis reiškia, jog
karės žiema jau baigiasi.

Per septynerius metus
"Draugija" kas mėnesį atne-
davo savo emėjams rimtų
skaitymų. Joje savo raštus tal-
pindavo rimčiausieji lietuviai
mokslininkai kunigai ir pasau-
liečiai. Joje budavo eilių ir
apsakų. Kiekviena naujai
pasirodžiusi knyga buvo ap-
svarstoma "Draugijoje".

Tarp skaudžių karės dovanų
buvo ir ta, jog "Draugijos"
redaktorius, prelatas Aleksan-
dras Dambrauskas, turėjo
kraustytis iš Kauno. Taip bu-
vo įsakę to miesto komen-
dantas Grigorjevas, kuris me-
tais vėliaus pasirodė visai ne-
tikusiu karininku ir pabėgo iš
tvirtovės pirma negu ji tapo
vokiečių paimta. Bet p. Grigo-
rjevas buvo užtektinai galin-
gas, kad išvytų iš Kauno be-
ginklį Lietuvos poetą ir mok-
slininką.

Negana, ką redaktorius tapo
prašalintas nuo laikraščio, bet
ir spaustuvės darbininkai ta-
po paimti ir karinomenę.
"Draugija" turėjo liautis iš-
jus.

Rimtas lietuvių laikraštis
buvo ketinęs atgimti po vo-
kiečių. Balandyje 1916 m. bu-
vo sustatytas numeris. Redak-
torius jį nusiuntė karo val-
džiai, prašydamas, kad valia
butų išleisti. 28 gegužio tų pa-
čių metų gauta atsakymas.
"Del sunkumo cenzuruoti to-
kį storą spausdinį, galimės ne
galį pilnai išpildyti jūsų no-
ro." Pasirašė Ludendorff.
Leista spausdinti tikiai "At-
eitis", nes ji buvo daug plo-
nesnė.

Dabar "Draugija" išeina
reguliarai kas mėnesį. Mūsų in-
formacijos biurui kasžin kodėl
neprisikydavo jos "Draugo"
kūną ir per devynerius mė-
nesius. Dabar gavome visą
pluoštą, kuomet atsidarė tie-
siojinis Amerikos krasų susi-
žinojimas su Lietuva.

TIESA.

Nori, kad sektųsi, turi žinoti
kaip atskirti tiesą nuo netiesos.
Turi pažinti žmonių mintys, jų
būdą, jų elgesio.

Žmogų ir tautą lengvai gali-
ma apibūdinti prastame ore,
reiškia, kuomet sumanymai ne-
siseka ir viskas stovi prieš juos
— nevyksta.

Nelaimės, kokias pasaulinė
karė užtraukė ant žmonių,
nuplėšė apgavimą skraistę
nuo įvairių tironiškų žmonių
prispaudėjų darbų. Parodė
juos pasauliui tikroje jų reik-
šmėje, tikroje nuogumoje. Dau-
gelis milijonų žmonių pažino
tiesą, suprato kaip juos išnaudo-
jama ir atsigrižė prieš savo
išnaudotojus.

1914 metuose karaliai bei im-
peratoriai manė esą kokiais tai
viršžmogiais, vien tik jie teta-
taiką valdyti pasaulį. Nepai-
sant koks ten jų valdymas ne-
butų bei kiek jie teturėtų gabo-
mo, gana buvo, kad asmuo pa-
eitų iš karališkos giminės, nors
ir silpnaprotis, jei tik pirmgi-
mis, tai jau ir valdovas. Šiandie
jie džiugiasi gauna patys sau
gyvavimo teisę, gi nemano buti
viešpačiais kitų.

Nevien tik įgintieji karaliai
bei imperatoriai pažino netei-
sybę 1914 m. bei karę, atvirą
tiesą, 1919 m. Žmonės, kurie
manė esą visagaliais delto, kad
jie įgijo ar paveldėjo daugiau
turto už kitus pajuto, kad žmo-
gus turi didesnę vertę už dolie-
rius. Jie pajuto, kad tos vertės
pripažinimas gali būti pareika-
lutas ir ištikrųjų įvykintis.

Darbdaviai jau pradeda su-
prasti, kad darbininkai turi
būti pripažinti kaip draugai
tautos išdirbystėje, bet ne
kaipo vergai. Tautos šios ka-
rės baisiausiame prispaudime
pajuto, kaip svarbus yra žmo-
gas, kad negalima statyti do-
lierio vertę augščiau už žmogų,
ir kad žmogus gali išreikalauti
savo vertės pripažinimo nuo
turtuolių. Karės metu netik vy-
rai buvo priversti įtempti visas
savo jėgas darbe, bet ir mote-
rys turėjo vykinti vyrų dar-
bus.

Baisi karės audra parbloškė
netiesą ir paaiškėjo turtuo-
liams, kad negana turtus turint
pasitenkinti tuomi turėjimu ir
jau nieko neveikti, tinginaiui,
sėdėti be darbo, kuomet kiti tu-
ri jiems vergauti ir dar kentė-
dami skriaudas didinti jų tur-
tą. Didžiai nustebo Anglijos
kunigaikščiai bei lordai, kuom-
et jų paklausta, ką jie yra da-
rininkai.

Robert E. Wood.

Batavijoje buvo labai pasi-
žymėjusi protestantų episkopa-
tų seimyna Wood. Iš tos sei-
mynos brolis ir sesuo pasišven-
tė misijoms Kynose.

Jaunas Robert E. Wood, pe-
rėjęs mokslus, tapo įšventytas
protestantų episkopu dvias-
kū Šv. Jokubo protestantų
bažnyčioje 1897 metais.

Metams trukus jis išvažiavo
misijonariauti į Kynus. Paskui
jį i kiek laiko nuvyko ir jo
Miss Elizabeth Wood.

Amerikos kare prasiūdėjęs
su Vokietija Robertas Wood
tapo Suvienytų Valstijų Kape-
lionu, per savo gimtinę Bata-
viją išvažiavo į Prancūziją ir
ten dirbo prie protestantų or-
ganizacijos Y. M. C. A. Jo se-
so tebesiliko Kynose.

Sugrįžęs iš Prancūzijos Ro-
bertas E. Wood kaskart la-
biau artinosi prie katalikų ir
galutinai tapo kataliku. Jis
dabar žada įstoti į noviciatą
Maryknoll, tapti vienuoliu, su
laiku ir katalikų kunigu.

vė kraštui už tas anglų kasyk-
las, kurios duoda jiems milijo-
nus pelno kas metai. Jie paty-
rė, kad atsakymas, "tai yra
mūsų savastis," neužganėdina
žmonių, nes vienas gali pa-
vėdėti visą žemę, kuomet kiti
badaus skurdingoje vergijoje.

Šiame krašte tiesa ir-gi di-
džiais žingsniais žengia pir-
myn. Kas buvo pirmiau tik sa-
koma, kad nėra Apeizdos skir-
ta, idant tuli žmonės jodytų
sprandais kitų, tas jau šandie
ištikrųjų vykinama.

Seniau žmogus džiaugėsi
gaunąs dolierį ar jau dolierį ir
pusę už dešimtį valandų dienos
darbo; nudien už aštuonias
darbo valandas gauna keturis
bei keturis ir pusę paprasčiaus-
ias darbininkas. Gana tamsus
karės laikas privėdė prie su-
pratimo, net turtingiausią šią
respubliką, kad žmogus yra
svarbus, ir kad valdžia nėra
tikrai demokratinė, kuomet žy-
miausia didžiama žmonių dar-
bininkų vos tik pragyvenimui
užsidirba, gi nežymi mažuma
krauja milijonus iš darbininko
darbo. Toji mažuma žymiai
skriaudžianti darbininkų di-
džiumą yra nesuvaldomi ar
greičiau nei netėmijami. Jiems
viskas galima.

Šiandie jau nyksta ta mintis,
kad darbininkas gali būti sam-
domas, bei jojo darbas perka-
mas už kuomažiausią kainą, at-
nešančią, kaip galima, didžiau-
sį pelną darbdaviui, nepaisant
darbininkų skriaudos. Virš-gi
ima nuomonė, kad darbinin-
kas turi užtektinai gauti už sa-
vo darbą, idant pakaktų jam ir
jo šeimynos priderančiam užsi-
laikymui, šeimynos doriskam
vystymuisi, atsakančiam vaiku-
jų auklėjimui ir senatvės bei
ligos reikalų apdraudimui.

Tokias nuomones skleidžia
ne bile agitatoriai bei riaušii
šalininkai, tik Frank A. Van-
derlip, kuris buvo prezidentu
didžiausiame Suvienytų Val-
stijų banke, "The National Ci-
ty Bank of New York." Jis ra-
šo apie tai savo knygoje
"What Happened to Europe,"
(kas įvyko Europoje).

Tas pats rašėjas sako: "as-
tuoniosdešimtis penktas nuo-
šimtis Didžiosios Britanijos
darbininkų jau yra susiorganizu-
javę į unijas. Gi viskas tenai
vykinama didžiausioje tvarko-
je." Čia aišku, kad tiesa auga,
kuomet netiesa nyksta netiku-
siame po kare ore. Susitvar-
kusių Anglijos darbininkų do-

PITTSBURGIEČIAMS ŽINOTINA.

Ateinančio ketvergo vakare
25 rugsėjo Pittsburghiečiai ren-
gia nepaprastą vakarą Carne-
gie Institute. Muzikinę dalį
ves p. Will Earhart. Jis yra
muzikos direktorium miesto
mokyklose ir narys Tarptau-
nio Instituto Pittsburghe.

Tą vakarą lietuviai rengia
išvien su madžiarais. Abeji
pasirodys su savo dainomis ir
šokiais. Lietuvių choras susi-
dės iš 80 giesminių bei gies-
mininkių. Diriguos p. J. Jan-
kus, o p. Jankvienė diriguos
šokius. J. Butenas dainuos so-
lo.

Madžiartai iš savo pusės sta-
to taip-gi geriausias pajegas.

Šios rūšies vakarai turi sa-
vo vertę, kaip muzika ir pasi-
linksminimas, bet jie turi taip-
gi ir politiškos reikšmės, nes
kelią lietuvių ir pasaulio tau-
tų tarpą. Pittsburgho spauda
jau rašo apie tą rengiamąjį
vakarą.

miai klauso karalius, anglų
valdžia ir su jais skaitosi.

Nelabai senai Anglijoje bu-
vo žymiami raidė (V) žmonės,
išbuvę tris dienas be darbo ir
su jais elgtasi kaip su vergais
— kaip su gyvuliais. Šian-
die kreipiama doma į darbinin-
kų reikalus ir juos rimtai svar-
stoma.

SVIETE yra gana visako vi-
siems, jei tik patmilystė bei
godumas leisti visiems turėti
gana.

VILNIAUS KRONIKA.

Gudai kruta. Liepos 8 d. bu-
vo susirinkę gudai darbininkai.
Visi skundėsi dėl sunkių gyve-
nimo sąlygų ir bedarbės. Nu-
tarta reikalauti iš okupantų
kokio nors darbo ir kad nebūtų
daroma skirtumų dėl tikėjimo,
darbo duodant.

— Pravoslavų Sv. Traicės
cerkvėje birželio 29 d. pradėta
sakyti pamokslai baltarusių
kalba. Seniau sakydavo tik ru-
siškai.

Sveikatos reikalai. Po ka-
rui Vilniaus miestas baisiai at-
rodo. Namai apleisti, gatvės
nešluojamos. Mieste daug lim-
pantų ligų. Dabar miesto val-
dyba liepė policijai bausti na-
mų savininkus, jeigu švarumo
apie savo namus neužiakys.

Darbininkai nerimauja. Sv.
Kazimiero darbininkų lyga
tarp kitų klausimų emė svar-
styti duonos ir uždarbio klau-
simus. Nėra duonos—nėra dar-
bo. Tečiau susirinkimas nukri-
po kiton pusėn. Imta reikalaus-
ti, kad neparduotų žmonės ja-
vų žydams. Rugota prieš spe-
kuliaciją. Naujosios valdžios
lenkai-darbininkai dar neliečia.
Darbininkai prašė, kad žydų
krautuvės šventadieniais būtų
uždaros.

Žydai važiuoja. Amerikoje
40 tūkstančių žydų prašo, kad
jų šeimynos būtų leista išva-
žiuoti iš Lenkijos Amerikon.

Ligos. Vilniuje birželio mė-
nesyje buvo 1315 karštinė su-
sirusių.

Naujos šventės. Atėję Vil-
niun lenkai nespėja švęsti vi-
sokių savo švenčių. Unijas
šventė. Jau apie jas rašėme.
Dabar užsimanė minėti Grun-
valdą. Senai tai buvo, kaip Lie-
tuvos kunigaikštis Vytautas
sumušė vokiečius. Atėjo tuo-
met lenkai pirmą kartą padėti
lietuviams mušti vokiečius.
Lietuviai tai ir be lenkų dažnai
vokiečius pamušdavo. Lietu-
vams ir Grunvaldas buvo ne
naujiena. Pamušė ir tiek. Lenkai
tai net šiandie negali užmiršti,
kaip tai podraug su lietuviais
jiems mustiko pamušti vokie-
čius. Pastatė Krokuvoje paminklą.
Dabar kasmet mini tą
dieną iškilmingai. Ir Vilniuje
lenkai ties cirkui ant Lukiškių
pleciaus liepos 15 d. turėjo
šventę. Žmonės net nežinojo,
ką lenkai daro.

Anglų ir prancūzų misijos
liepos 13 d. buvusios Vilniuje.
Kalbama, kad norėję sulaukyti
lenkų su lietuviais karą.

Mažas nesusipratimas. Lai-
kinasis Vilniaus Lietuvių Ko-
mitetas susilaukė iš Liubli-
no miesto prezidento padėkojimų
už pasveikinimus Unijos pami-
nėjimo dienoje. Pasirodo Lie-
tuvių Komitetas visai lenkų
nesveikino,—nežinia už ką dē-
koja.

Druska. Ketina atvežti Vil-
niun 1,200 vagonų druskos.
Ligšiol dar nieko neatvežta.

Traukiniai. Liepos 12 d. pra-
dėjo traukiniai vaikščioti iš Vi-
lniaus į Lendvarą. Iš Vi-
lniaus į Lendvarą išeina 6

val. 40 min. rytą ir vakarą. Iš
Lendvaro į Vilnių 8 val. 30 ry-
tą ir 7 val. 30 m. vakarą. Į Mo-
lodečną iš Vilniaus išeina 2 val.
50 m. naktį.

"Aušra."

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

Ceikiniai. Čia buvo lenkų
agitatorių. Kol gražiai kalbėjo
ir visa ko kalnus žadėjo, žmo-
nės klausė. Kai pamatė, kad
nieko neduoda, tik iš žmonių
ima maistą, tai moterėlės kai-
kur su šluotomis pragynė sve-
čius.

Eišiškis. Iš Eišiškio parei-
na žinių, kad Rodunės, Nočos,
Kalesninkų ir Eišiškio parapri-
jose naujoji policija darbyne-
čiu varinėja ukininkus vežioti
žmones ir daiktus kur nori ir
kiek nori.

Kalvarija. Stebėtina, kad
Kalvarijos apylinkėje lenkai
sugeba organizuoti ir net miš-
kus žmonėms dalyti, kad tik dē-
tus su Lenkija. Tai rodo, kad
Žemaičiuose dar nespėjo ge-
rai susitvarkyti vyriausybės
atstovai.

Švenčionėliai. Atėję čia len-
kai rado keletą bolševikų. Sa-
vuosius bolševikus gyvus pali-
ko, lietuvių-gi Jankauską sušau-
dė. Prieš sušaudymą buvo pa-
kviestas vietinis klebonas kun.
Čaglis išklausti Jankauskio iš-
pažinties. Jankauskas išpažintį
atliko ir prašė pastatyti ant jo
kapo kryžių. Davęs net pinigų.
Kunigas numirusiojo valią iš-
pildė—pastatė kryžių; padėjo
ant kryžiaus sušaudytojo pa-
vardę ir keletą žodžių iš Šven-
tarašės. Lenkininkai prikibo
dabar prie klebono. Jų laikra-
š-

ties "Ziemia Wilenska" išpučia
taip, kad tartum, švenčionėlių
kunigas būtų bolševikas. Len-
kai pradėjo reikalauti kuniga
prašalint. Dabar kunigai lietu-
viai labiau yra persekiojami,
kaip rusų ministro Stolypino
metu. Tuo keliu lenkininkai no-
ri Lietuvos gyventojus į Polšę
patraukti.

"Aušra."

Lietuvos valdžia galop išga-
vo savo intinius iš bolševikų
nelaisvės. Tas intiniais pasi-
mainymas turėjo įvykti liepos
23 d. ant plento, einančio iš
Dvinsko į Ukmergę. Bolševikai
grąžino: L. Girą, kun. Vailo-
kaitį, kun. Dogelį, kun. prof.
Reinį, adv. A. Tumėną, Bort-
kevičienę, Stašinskį, adv. Cha-
leckį iš Ukmergės, uk. Kuklą,
kun. Ruškį iš Rokiškio, Prieš-
dierkį iš Rokiškio, kun. Usą,
Rubinauską ir Urbonaitį iš Du-
sėtų. Bolševikams už juos grą-
žino 38 bolševikus.

KUN. LAUKAČIO PRA- KALBOS.

Seredoj, 24 rugsėjo West-
ville, Ill.

Pėtnyčioje, 26 rugs. Cicero,
Ill., Sv. Antano par. svetainėje.
Subatoje, 27 rugsėjo Wau-
kegan, Ill., lietuvių svetainėje,
ant kampo So. Lincoln ave. ir
9th Str.

PREKYBA IR PRAMONĖ LIETUVOJE.

Žemiau paduodame laišką mums
rašytą Edvardo Heinrich'o,
kuris yra vienas iš sekretorių prie Lietuvos Prekybos
ir Pramonės Ministerijos.

Kaunas rugpjūčio 19 d. 1919 m.

Gerbiamajam Ponui John J. Roman.

"Remiantis mūsų trumpu pasikalbėjimu turiu garbės aprašyti
keliose eilutėse ekonomijos ir komercijos padėjamą Lietuvą.

"Pramonė ir prekyba, kaip pamatai gyvenimo šalies ant kurių
viskas atsiremia, nebegyvuoja.

Prekystės ir pramonystės Lietuvoje kol kas visai nėra, ir pas mus
dabar tik visa kas vedama būdu pirkimo ir pardavimo arba teisingiaus
bus, kad tą viską pavadinsime spekuliacija, kuri dabar visoje Europo-
je vedama. Iš po rankų prapula mūsų krašto turtas ir medžiaga. Pa-
staram laike labai išsiplatinę konkurencija su kooperatyvais. Ji ve-
dama yra žydais palikomų vokiečių-finanisistais, nes noras vokiečių
palikti čionai duris per kurias jie galės pervežti Rusijon ir parduoti
nėti gautus iš tos pačios Amerikos daiktus, iki jie tiek sustiprės, kad
vėl galės savo išdarbio daiktus gabenti į kitas šalis.

"Šis viskas tik todėl galimas, kadangi Lietuvoje dar visai mažai
privatinio narsumo. Inicijtyvos taip-gi trūksta. Apart to padėjimas
momento neleidžia taip-gi plačiai viską varyti ir tokiu būdu sma-
gia neduodant išaugti ir sustiprėti niekam.

"Kiek aš iš pasikalbėjimo su Tamsta galėjau suprasti, Tamsta ši-
tą svarstė jau. Už tai, krepiant domę į viršminėtą manau, kad Ame-
rikos Lietuvių Prekybos Bendrovė, kurios Tamsta Igaliojimas esi, galės
šitą mazgą atmegsti ir suteikti Lietuvai reikalingą pagelbą, butent
pradėti su Lietuva ir per Lietuvą prekybą varyti ir tuo pačiu būdu
duoti Lietuvai darbą, padidinant jos turtą ir atnaujinant jos gyve-
nimą. Prie įvykinimo šio visko aš visuomet galiu padėti darbuotis.

Su aukšta pagarba,

Ed Heinrich'as."

Iš to laiško aiškiai matyti, kad dirva Lietuvoje dėl Lie-
tuvių Prekybos Bendrovės yra plati. Bendrovė turi valdžios
pasitikėjimą, ką parodo įgaliojimas duotas Lietuvių Prekybos
Bendrovei nuo Lietuvos Prekybos ir Pramonės Ministerijos.
Visi lietuviai, kurie nori prisidėti prie Lietuvos atstatymo
prekybos ir pramonės sienų, turi prisidėti prie Lietuvių Pre-
kybos Bendrovės, likdami jos šerinkais. Jie turėtų žinoti,
kad jų pinigai bankose sūdėti nestovi, bet dirba dėl Lietuvos
gero ir dėl šerinkų naudos. Mes nuo pat pirmos dienos suor-
ganizavimo mokėjome 8 nuoš. savo šerinkams ir tikimės,
kad greitai laiku bus galima ir didesnius nuosimčius išmokė-
ti. Šerai pasiduoda po penkis dolierius (\$5.00) kiekvienas. Jų
galima pirkti vienam žmogui nedaugiau kaip tukstantį.

Pasarga. Sekantis bertainis baigsis Spalio 1 d. Visi tie
šerinkai kurie bus pilnai išsimokėję už šerius iki 25 d. rugp.
gaus dividendą už tą bertainį.

Užsisakydami šerius ar klausdami platesnių informaci-
jų adresuokite laiškus sekanciai:

LITHUANIAN SALES CORPORATION,
244 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Lietuviai Amerikoje.

ROSELAND, ILL.

Svarbus pranešimas visų Roselando dr. jų valdyboms.

Šiandien, t. y. utarninke, rugsėjo 23 d. Visų Sventų parapijos svetainėje įvyks susirinkimas visų Roselando dr. jų valdybų L. R. Kryžiaus reikalais.

Visus Roselando dr. jų valdybų narius kviečiu butinai atsilankyti.

A. Stankus.

GRAND RAPIDS, MICH.

Baisus atsitikimas mūsų kolonijoj.

Iš Grand Rapids'o išvažiavo į Detroit automobilium trys vaikai ir trys merginos, bet kelionėje truko automobilio ratas. Viena mergina pakliuvo po sutrukusiu ratu ir liko ant vietos sumalta. Velionės motina nepriklausė prie parapijos ir mergina taip pat jau porą metų kaip neatlikus velykinės išpažinties, o pastaruoju metu prigulė prie socialistų. Užtat vietinis klebonas nepriėmė ant pašventintų kapinių. Liko palaidota nešventintoj žemėj.

Grand Rapids'e darbai labai gerai eina ir, kaip girdėti, pragyvenimas pigesnis. Miestas labai švarus. Tat patartina, kurie tesko darbo, kad drąsiai eina važinoti. Katalikai čia turi parapiją ir mokyklą, kurią lanko 400 vaikų. Mokina Seseris Dominikonos, kurių tarpe yra viena lietuvė.

Parapijonys dabar rengiasi prie bazaro, kuris prasidės spalio 12 d. ir trauks iki 19 d. to paties mėnesio. Bazaras bus Sv. Petro ir Povilo svetainėje. Draugijas ir pavienius užprašo prie darbo.

Klebonas kun. A. Dexnis.

PHILADELPHIA, PA.

Rugsėjo 16 d. L. Vyčių 3 kp. įvyko susirinkimas. Aptarus bėgančius reikalus ir išklausius protokolą, eita prie komisių raportų. Visų pirma išklausyta apie vakarą, kurį rengia kuopa rugsėjo 27 d., 1919 m., Sv. Kazimiero parapijos naujoje svetainėje, Sv. Vincento Labdarybės draugijos nandai. Paskui svarstyta kaslink vakarinės mokyklos, kad kuopa tokią įsteigtų. Nutarta įsteigti ir nutarta taipgi, kad kiekvienas vytiš 3 kuopos lankytųsi ir mokytųsi skaityti bei rašyti lietuviškai ir angliškai. Pamokos prasidės spalio 1 d. vakarais nuo 7 val. Pamokos bus du vakarų savaitėje. Mokytojai bus parinkti iš pačios kuopos, nes randa tam tinkamų asmenų. Nutarta taipgi kviešti kitų katalikiškų draugijų narius lankyti pamokas.

Įnešta, kad vasarai baigianties surengti dar vieną išvažiavimą. Nutarta išvažiuoti pasilinksminti į Formond Park, ant "Birutės kalnelio."

Nupirkimui ir įteikimui aukšnio kardo generolui Žukauskui, kuopa paaukojo \$25.00.

Paskui kalbėta dar apie vakarus-lošimus. Su tuo ir susirinkimas pasibaigė.

Dr. P. V. S. H.

WAUKEGAN, ILL.

Nedėlioje, rugsėjo 14 d. buvo Sv. Baltramiejaus dr. jos paminėjimas 25 m. sukaktuvių. Visos Waukegano lietuviškos katalikiškos draugijos dalyvavo tame paminėjime. Visos draugijos "in corpore" atėjo iš parapijines svetainės į draugijų

svetainę. Čia jas pasitiko benas. Gražus tai buvo reginys. Visiems suėjus svetainėn, programo vedėjas išėjo ant scenos ir perskaitė linkėjimus ir dovanas nuo draugijų.

Sv. Baltramiejaus parapijos choras sudainavo Amerikos himną ir "Ilgiausių metų."

Po to sekė kalba gerb. kun. Pr. Bučio.

Paskui kalbėjo miesto majoras, Bidinger. Jis savo trumpoje kalboje pažymėjo, kad buvęs ir yra prielankus lietuviams. P. as Bidinger yra katalikas.

Po to sekė kalba kun. J. B. Klorio.

Programas buvo įvairūs. Buvo dainų, monologų, dialogų, deklamacijų ir ant galo suvaidino "Daina be galo."

Beje, p. A. Rimkus iš Sv. Baltramiejaus dr. jos gavo dovaną auksą medalį. Jis prigulėdamas prie Sv. Baltr. dr. jos per 25 metus nereikalavo pašelpo. Reiškia, kad nesirgo.

Programas pasibaigė 5 val. po pietų sugiedant tautos himną. Paskui buvo šokiai ir balius iki vėlam laikui.

Augstolėlis.

Boston, Mass. Rugsėjo 9 d. vakare, sustreikavo čia įstatymo sargai, policmonai. Tame laikė prasidėjo mieste juodašnių, chuliganų ir įvairių plėšikų veikimas. Iš viso to vakarą apipildėta 200 krautuvų, 20 automobilių pavogta. Nuostolių padaryta ant \$200,000.00.

SKAITYTOJŲ BALSAS.

CLEVELAND, OHIO.

Ar ne laikas vadinti kiekvieną tuom, kuom jis yra?

"Draugo" ir kituose laikraščiuose daug kartų skaičiau aiškius įtikinančius prirodymus, kad laisvamanius ir socialistams savoji partija labiau rūpi už tautos reikalus. Taip savo ambiciją ar savosios partijos reikalus augščiau statydami už tėvynės ir tautos reikalus, jie kartkartėmis kliudė ir tebekliudo pagaliaus ir pačios Lietuvos nepriegulmybei atgauti. Vienok laisvamaniai, veidmainiškai save vadina tautininkais, taip pat kaip anie laisvamanių pagelbininkai, neteisčiai prisiekdami, save vadina katalikais.

Išsiskaičius į tuos laikraščiuose paskelbtuosius prirodymus, man kilsta šitokie klausimai.

1. Jei laisvamaniai yra jau tiek kartų savo darbais prirodę, kad jiems laisvamanystė labiau rūpi negu tauta, ir dėl to ji tautininkais nėra, tat ar verta vadinti tokie žmonės tuom, kuom jie nėra?

Ar verta laisvamanius vadinti tautininkais nors jie tautininkais nėra?

Ar gi neprivalo lietuvių visuomenė laisvamanius vadinti laisvamaniais, nes laisvamanybė yra viršijanti ir visų labiau sia prasikišiusioji jų ypatybė.

Juk ir pats laisvamanių vadinas Balutis New Yorko seime šitaip viešai charakterizavo vadinamuosius "tautininkus": "Mes, tautininkai, nebuvome, nesame ir nebusime Augščiaušiojo garbintojai." Taip pasakė seime p. Balutis. Bet negarbinti Augščiaušiojo yra žymė netautystės, bet laisvamaniškumo. Vadindami netautininkus tautininkais, ar mes neklaidiname bent nesupratę mūsų visuomenės dalį ir tuomai ar nepastumėjame bent laikuriuos prie jų? Patys skelbdami laisvamanius turint

tokias gražias, brangias tautininko ypatybes, kurių jie neturi, ar mes patys tuom nedauginame Lietuvos neprietelių ir tėvynės išsigimėlių skaitlį?

2. Laisvamanius neteisčiai vadindami tautininkais, ar mes dar neprisidedame ir prie griovimo tikėjimo? Juk štai, kad ir Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, nors yra vedamas laisvamaniškoje dvasėje, nors yra kiauurai persisunkęs laisvamanyste, vienok yra vadinamas ne laisvamanišku kaip priderėtų, bet tautišku, nors tas vardas jam yra svetimas. Taip pat ir laisvamaniškos draugijos nuolat yra vadinamos tautiško, miso, ne laisvamaniškomis. Štai kokiam nesupratusiui darbininkui pakilo mintys sumanyti prisirašyti prie pašelpinės draugijos, kad gauti pagalbą ligoje. Bet prie kokios prisidėti? Tuo klausimu nereikėjo jam ilgai savo galvos kvaršinti. Štai čia pat mieste yra tariamojo "tautiškojo" Susivienijimo kuopa. Čia pat yra ir tariamųjų "tautiškų" draugijų. Ko čia daugiau beieškoši, juk čia tautiška draugija o tautą ir aš pats myliu, tautai prie jos ir reik prisirašyti. Taip galvodami prisirašo daug katalikų prie laisvamaniškų ir pagaliaus prie socialistiškų draugijų ar kuopų. Jei katalikas darbininkas būtų žinojęs, kad ta kuopa ar draugija yra netautiška, o laisvamaniška ar pagaliaus socialistiška ir jei būtų žinojęs kas ta yra laisvamanybė ar socialistizmas, kitas tikrai būtų prie jos neprisidėjęs.

Laisvamaniškas Susivienijimas ir bent kaikiurios laisvamaniškos ar socialistiškos draugijos turi savo organą, kokį laisvamanišką ar socialistišką laikraštį. Katalikas prisirašęs prie tokios laisvamaniškos draugijos ar kuopos, ima skaityti ir organą. Ilgainiui, tiesa, jis patiršta, kad jo draugija, jo skaitomas laikraštis yra priešingi bažnyčiai, bet prisirašęs atsisraukti nėra taip lengva. Be to, prigulėdamas prie laisvamaniškos draugijos ir indamas socialistišką ar laisvamanišką laikraštį, jis dažnai supranta blogai daras, nenuma, kad tuom jis remia tikėjimo ardytojus; jis dažnai nei žinote nežino, kad tai yra sunki nuodėmė. Jis dažnai girdėjo aiškinant, kad bjauriu dalyku yra vogti ar girtuokliauti, bet jam nieks nepaaiškino, kad labai blogu dalyku yra prigulėti prie laisvamaniškų draugijų, skaityti socialistišką laisvamanišką laikraštį ir remti savo tikėjimo ardytojus. Tokių nelaimingų yra labai daug. Jie vaikščioja kaip akli ir nieks jiems akių neatidaro.

Toks katalikas pabuvęs kokį laiką laisvamaniškoj dr. koj ir paskaitęs jos organą, ilgainiui atšalta, nusitolina nuo Bažnyčios ir galop virsta aštriausiu tikėjimo ir Bažnyčios priešu.

Kas dabar kaltas, kad jis tokiu tapo? Ar neprisidėjome prie to ir mes laisvamaniškas draugijas ar laisvamanišką susivienijimą ar laisvamanišką laikraštį vadinami tautininkais, arba laisvamanius vadinami tautininkais. Ar nei kiek čia nekalti nei tie, kurių priedėmė buvo išsikūlinti, kas yra laisvamanystė ar socialistizmas ir kokių blogumų yra skaityti jų laikraščius, prigulėti prie jų draugijų ar kaip kitaip juos remti.

Be to, kad pradėsi kaltininkų ieškoti, verčiau kiekvienas gerai pagalvokime, ar nebutų laikas pradėti kiekvieną žmogų, ar laikraštį, ar draugiją, ar susivienijimą vadinti tuom, kuom jis yra ir nebeklaidinti nesupratusiųjų mūsų brolių.

J. Stankus.

SUTRAUKA REKONSTRUKCIJOS DARBO.

Ekzekutyvio.

Kaip pranešama iš raporto, duoto Direktoriui Hines, rugp. 25, kaslink komunikacijos stovio, nors dar neseniai buvusi gelžkelių darbininkų susijudimas nurimo beveik visoje šalyje, tačiau prekių pervežimas, išskyrus kelius atsitikimus, dar nėra pasiekęs normalio stovio, kaip kad buvo šiuo laiku metai atgal.

Imigracija.

Iš Vienos pranešama, jog yra spėjama, mažiausia 5,000,000 vokiečių, austrų ir vengrų, turės išvažiuoti, nes negali surasti darbo.

Pirklybos Stovis.

Pranešama, kad Amerikoje daryti dažai yra jau vartojami Brazilijoje. Nors ir iš Anglijos po truputį gaunama, tačiau Suvienytos Valstijos daugiausia jų pristato.

Vidaus Departamentas.

Sekretorius Lane, rugsėjo 11, pasakė Senato Mokslo komitetui, ragindamas biliaus pervedimą, kuris pasiūlo federalę sandarbystę su valstijomis, kad įsteigus specialias mokyklas, kad šios šalies Amerikaziacija, kuri būtų įvykinta išmokinant 3,000,000 nemokančių anglų kalbos, yra pamatinis reikalingas pergalėti nepasitenkinimą, kilanti šioje šalyje.

Darbo Dept.

1. Praneša, kad Serantone, Pa. ir apilinkėje streikuoja 15,000 šilko audėjų.

2. Naturalizacijos Komisijonierius išleido įsakymą, kad geg. 9, 1919, aktas, kuris turėjo aprubežavimus ant priėmimo svetimauciu karės laiku, jau neveikiant, kad sulaukyti naturalizaciją buvusių Centralinių Valdžių pavaldinių.

3. A. Caminetti, Suvienytų Valstijų Gen. Emigracijos Komisijonierius, apgailestaudamas "historiją, egzistuojančią emigracijos dalykuose", rugs. 11 išleido raportą, kuriame parodo, kad tikrai 102,513 svetimauciu apleido Suvienytas Valstijas nuo karės užbaigimo, ir iš viso tikrai 123,522 per dvyliką mėnesių baigiantis birželio 30, 1919. Per 5 metus, 618,225 emigrantų išvažiavo, sulėgimus su 1,172,679 imigrantų atvažiavusių per tą patį laiką pirmiau.

Valstijos Departamentas.

Departamentas gavo patvirtinimą nuo Šveicarijos Legacijos, kad yra Šveicarijos didžios noras palengvinti kiek galima tesimasi toliau turistų keliones Šveicarijoje. Departamentas bus pasirėngęs nuo rugs. 15 išduoti pasportus višiemis turistams, važiuojantiems į Šveicariją.

Politikos.

Wall street Jurnalas cituoja "Manchester Guardian", kuris sako, kad Herbert Hooveris yra arčiausias prie diktatoriaus, kurio Europa nėra turėjus nuo Napoleono laikų. Sako, kad Hooveris buvo svarbesnė už politiką, ir visa Rytinė Europa atsižvelgia į jį, kaip į pranašą.

RED. ATSAKYMAS.

Ginčai neneša jokios naudos visuomenei. Tokiais, ir gi, varto Rockfordiečių ginčai. Tatai apie Rockfordo parapijos asmeniškus ginčus daugiau nebeatpalsime. Tą net antrą sykį jau pranešame.

PASLAPTIS SVEIKATOS

turi sveika ir tyra krauja ir reguleriška viduriu veikima. Šita lengvai galima atsiekti, jeigu vartosi.

Gydytoja pavalde saldiniu.

Skanus Partola saldainiai valo kraują ir pataiso vidurius, taipgi prašina visokius nešvarumus iš žmogaus organizmo kaip vaikams, taip ir suaugusiems.

Partola ir kiti vaistai Partosia Aptiekos buvo apdovanojami aukso medaliais ir pagyrimais, kaip kad buvo šiuo laiku metai atgal.

Kožnoje šeimoje privalo rasti dežutę PARTOLA, katra lešuoja tikrai 1 dol. Del pasėkmingesnio praplatinimo mes parduodame 6 dežutes už 5 dol. Užsirašykite šandien ir persitikrinkite.

APTIEKA PARTOSA,
160 Second Avenue,
New York, N. Y., Dept. L. 4.
(55)

ŠV. KAZIMIERO DR. TIES

Sheboygan, Wis.

Valdybos Adresai:

Pirm. Jonas Stauckas, 1414 New York.

Vice-pirm. Juozas Bubnis, 1423 So. 10th St.

Fin. sekr. Jonas Kunigonis, 1117 Alabama Ave.

Prot. sekr. Kazimieras Smadžiūnas, 1017 Swifts Ave.

Izd. Antanas Čižaukas, 1318 New York Ave.

Kasos glob. Kazimieras Lukšis ir Jonas Jočis.

Maršalka Pranas Daugirda.

Susirinkimui atsiuva kas antrą nedėdienį mėnesio.

REIKALAUJA

Reikalinga mergina prie namų darbo gera mokeskis tik du šeimininkai. Atsiųskite tuojau adresu:

W. Message,
3548 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Reikalingi Karpenteriai.

Lietuvių Pramonės Bendrovė reikalingi DU GERI KARPENTERIAI mokanti visą darbą prie namų statymo. Darbas ant visados mokeskis geras nuo 75c. į val. ir augščiau. 9 valand. darbo dieną. Atsiųskite greitai paduodami kur dirbot? Kaip ilgai? Ir kaip greitai galite atvažiuoti dirbti. Rašykite ant šio antrašo:

Lithuanian Amer. Trading Co.
Constr. Dept.
130 Wooster Ave. Akron, Ohio.

ANT PARDAVIMO.

EXTRA.

Parsiduoda labai pigiai spausdinama mašina su Lietuviškomis raidėmis ir peilių pypierai pjauti. Kam būtų reikalinga atsiųskite!

"Draugo" Administracija,
(P. G.)
1800 W. 46 St. Chicago, Ill.

Žinomas per 25 metus ir Valdžios prižiurimas

Henry J. Schnitzer State Bank

Pavilijant Suvienytų Valstijų Valdžiai kaip pirmą taip ir dabar

SIUNČIA PINIGUS Į LIETUVĄ

ir gvarantuoją

Norinčius gauti prekes pinigų ir kitų žinių meldžiame kreiptis pas:

Henry J. Schnitzer State Bank

141 Washington Street, New York, N. Y.

EATONIC

(FOR YOUR STOMACH'S SAK)

Po valgiui neužmiršk, kad geriausias vaistas tavo skilviui yra EATONIC. Prašina visus nesmagumus suvirškinimo, o tas reiškia, kad reikia pamėginti vieną. Parduodama pa visus aptiekorius.

S. D. LACHAWICZ

Lietuvys Graborius patarnauja, laidotuves ko pigiausia. Reikale meldžiui atsiųskite, o mano darbu busite užgandinti.

2314 W. 23 Pl. Chicago, Ill.
Tel. Canal 2199.

Dr. A. K. RUTKAUSKAS

Telefonas McKinley 5764
GYDO VISOKIAS LIGAS
3457 South Western Boulevard
Kampas W. 35-tos gatvės

Dr. M. T. Strikolis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1757 W. 47th St., Chicago, Ill.
Ofiso Telefonas Boulevard 160
Namų Telefonas Seeley 420

Dr. C. Z. Vezelis

LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėliomis pagal sutarimą
4712 SO. ASHLAND AVENUE
arti 47-tos Gatvės

DR. I. E. MAKARAS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas: 1741 W. 47th Street
Valandos: 9:30-12, 2-5 ir 7-9.
Telefonas: Boulevard 3480.
Rezidencija: 4515 So. Wood St.
Telefonas: Yards 723.

F. P. BRADCHULIS

Lietuvis Advokatas
Attorney at Law
105 W. Monroe, Cor. Clark St.
Room 1207, Tel. Central 290
CHICAGO, ILLINOIS
Gyv.: 3112 So. Halsted Street
Telefonas Yards 2390

ERNEST WEINER

DRY GOODS

1800 W. 47th kamp. Wood St.

Mes duodame visų rūšių drabužių Kėtvėgais ir Subatomis. Dideliam pasirinkime gaunam, visokio materijolai, vaikams drabužiai, šleibės ir jakutės.

Pluksnos 79c

Pluksnos 79c

PLUNKSNOS.

BIZNIERIAI GARSINKITĖS

"DRAUGE."

Uždirbk
\$35 iki \$50
į savaitę

Kirpečiai ir kirčiai yra reikalingi visiems, jie turi trumpas valandas ir lengva darba.

Mes galime jus išmokyti šio darbo į trumpa laika dienomis ar vakarais, už mažą kainą. Specialis skyrius mokymo ant sluvamu Power mašinų.

MASTER SCHOOL,

J. F. Kasnicka, Perdėtinis
190 N. State Str.
Kamp. Lake Gat. 4 lubos

DR. D. J. BAGOČIUS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas 10900 So. Michigan Ave.
Rezidencija 10781 So. Michigan Ave.
Roseland, Ill.
Telefonas rezidencijos ir ofiso Pullman 342.
Val.: 9 ryto iki 11 d.; 2 po pietų iki 4; 6 iki 9 vakare. Ned. 9 iki 12.

Dr. S. Naikelis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4712 So. Ashland Ave.
Phone Drovers 7042
Cicero Office
4847 W. 14th St.
Phone Cicero 39
Rezidencija 3336 W. 66th St.
Phone Prospect 8585

DR. W. A. MAJOR

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas 11919 Michigan Ave.
Adynos 8:30 iki 9 išryto — 1 iki 2 po pietų — 6:30 iki 8:30 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 11 išryto

DR. LEO AWOTIN

Gydytojas, Chirurgas, Akusieris.

1920 So. Halsted St., Chicago.
Kalba lietuviškai, latviškai ir rusiškai.
Valandos: 10 — 12 rytą; 6 — 9 vakare
Tel. Canal 4367

Dr. M. Stupnicki

3109 So. Morgan Street

CHICAGO, ILLINOIS

Telefonas Yards 5032

Valandos: — 8 iki 11 išryto; 6 po pietų iki 8 vak. Nedėliomis nuo 5 iki 8 val. vakare.

Dr. G. M. GLASER

Praktikuoja 27 metai

Ofisas 3149 So. Morgan St.

Kertė 32-ro St., Chicago, Ill.

SPECIALISTAS

Moteriškų, Vyriškų, taipgi chroniškų ligų.

OFISO VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 10, nuo 12 iki 2 po piet, nuo 7 iki 8 valandai vakare.

Nedėliomis nuo 9 iki 2 po piet

Telefonas Yards 687

JOSEPH C. WOLON

Lietuvis Advokatas

29 SO. LA SALLE STREET
Gyvenimo Tel. Humboldt 97
Vakarais 2911 W. 22nd Street
Tel. Rockwell 6999
CHICAGO, ILL.

DIDELIS BAZARAS JOMARKAS

Šv. Mykolo par. kieme 1644 Wabansia Av.

Rugsėjo-Sept. Nedeliomis, Seredomis, Subatomis tai yra:
24, 27, ir 28 dienomis

Ned. prasidės 3:30 Sub. 4v. Sered. 7v.

Northsides draugijos dalyvaus incorpore:

6. Moteru Sajunga 4-kp. " 24 d.
7. Šv. Cecilijos dram. dr-ja " 27 d.
8. Šv. Kazimiero dr-ja. " 28 d.

Kas apsilankis, daug ko išlaimės,

O kas ne dalyvaus labai pasigailės.

Inžanga vakarui 10 c.

CHICAGOJE.

KATALIKISKOS ŠVENTĖS.

Antradienis, rugsėjis 23 d.,
Šv. Linas, pop. kank. Tekla.
Trečiadienis, rugsėjis, 24 d.,
Šv. Pana M. nel. užtarytoja.

17,400 DARBININKŲ STREIKUOJA SO. CHICAGOJE.

Sulig unijų viršaičių oficialio pranešimo, vakar So. Chicagoje plieno dirbtuvėse susireikavo toks skaitliu darbininkų:

Illinois Steel Co. 12,000
Wisconsin Steel Co. 1,800
Iroquois Iron Co. 1,200
By-Products Coke 1,100
Interstate Steel Co 700
Grand Crossing Taek Co. 600

Viso 17,400 darbininkų.
Hegewisch'e streikuoja 2,500 darbininkų.

PARUOSTA 2,000 ŠERIFŲ PAGELBININKŲ.

Šerifas kas momentas pasirengęs veikti.

Šerifas Charles W. Peters pranešė, jog jis turįs pagaminęs 2,000 savo pagalbininkų, kuriuos gali pastatyti į tris valandas bile kur apsiėmę su riaušėmis Cook paviet.

Tečiau šerifo pagalbininkai dar nepašaukti aktyvėn tarnybon.

Be kitko šerifas pažymi, jog prireikus jis galis pašaukti tarnybon kadir 10,000 vyrų. Sako, tvarka būtinai turi but palaikoma.

UKRAINAI PAKELIA PROTESTĄ PRIEŠ TAIKOS SUTARTĮ.

Nes dalys Ukrainos pavadamos lenkams.

Praeitą sekmadienį keli tūkstančiai ukrainų ir jų prietelių turėjo parodavimą Chicagoje. Paskui susirinko jie ruimin-gon salėn — Ashland ave. ir Van Buren gat., ir ten turėjo prakalbas. Padaryta protesto rezoliucija prieš taikos sutartį, kuriąja talkininkai lenkams paveda Ukrainos plotus, kaip tai rytinę Galiciją, Cholimą ir kitas dalis. Šiandie tas dalis lenkai okupuoją ir smaugia gyventojus.

Rezoliucija pasiūsta senatan. Prašomas senatas nepatvirtinti tos sutarties dalies, kur einasi apie lenkų reikalus.

Tarpe kalbėtojų buvo ir kriminalio teismo teisėjas Crowe. Jis pažymėjo, kad nevertas vadintis šios šalies piliečiu tas žmogus, katras priešinasi

mažesnių tautų laisvei ir jų tautų apsisprendimui.

Jis sakė, kad jei senatas neatkreips dėmesio į mažųjų tautų protestus ir prašymus, jis pasirodys nėra amerikoniškas. Tuomet sekantais rinkimais piliečiai pasistengs kongresan pasiūsti tikrus amerikonus atstovus. Tie taigi ir patenkims mažųjų tautų troškimus.

Vietos ukrainai tuo nepasitenkina. Ateinantį sekmadienį jie turės kitą tuo pačiu tikslu susirinkimą.

Vietos lenkų laikraščiai prieš ukrainų veikimą neranda rimtų argumentų. Tik juos plūsta, išniekina.

Lenkai taip elgiasi ir su lietuviais.

VALSTIJINIAM PROKURORUI DUODAMA VĖJO.

Aštuntojo Pulko ginkluotųjų Chicagoje juodukai turėjo susirinkimą. Tarp kitų kalbėtojų buvo advokatas O' Donnell.

Šis kad jau davė, tai davė vėjo valstijiniam prokurorui Hoynes, kuris, sako, diskriminuoja juodukus.

Priminta, jog po rasinių riūšių Chicagoje ponas prokuroras padavė teismui daugiausia juodukų, nors jie neieškė nėra kaltėsi už baltus galvažudžius.

POLICIJA IMASI UŽ SALIUNININKŲ.

Detektiniai apėjo kelias dešimtis saliuonų.

Chicagoje policija ima kovoti prieš saliuonininkus. Praeitą sekmadienį detektiniai apvaikšėjo apie 50 saliuonų vidumiestyj, iš kiekvieno išsinešdami po kelis stiklus visokio skystimo, paduodamo gerti žmonėms. Taip surinktus skystimus policija paduos analizei, kad sužinoti, kokius gėrus parduoda saliuonininkai.

Pirmo to jau yra buvę kalbų, kad kaikiuriuose saliuonuose degtinės mylėtojųams parduodamos kokios tai pamazgos su mediniu alkoholiu, kas yra tikri nuodai.

DUONOS KEPTUVĖN PAMESTA BOMBA.

Naktį prieš sekmadienį duonos keptuvėn po num. 1100 So. 69 gat. pamesta bomba. Nuo sprogo padaryta keli tūkstančiai dolierių nuostolių.

Policija tvirtina, kad tai darbininkų tarpe nesutikimų pasekmės.

PRASIDĖJO DARBAI PRIE NAMŲ.

Daugiau 100 tūkstančių darbininkų dirbs.

Chicagoje išnaujo prasidėjo darbai prie statymo namų. Daugiau poros mėnesių karpenteriai streikavo. Šitiems nedirbant bedarbiavo ir kitos unijos, surištos su statymu namų.

Karpenteriams laimėjus streiką mieste atgijo daugelis visokių darbų. Tam tikslui bus išleista dešimtys milijonų dolierių.

Yra bet baimės, kad prie statymo namų darbus gali sutrukdyti streikas plieno dirbtuvėse, jei pastarasis prasidės tik kiek ilgiau.

IŠ CHICAGOS LIETUVIŲ KOLONIJŲ.

L. VYČIŲ CH. APSKRIOJO VEIKIANČIOSIOS KOMISIJOS DIDELIAI SVARBUS SUSIRINKIMAS.

Šiandie, t. y. rugsėjo 23 d. Dievo Apveizdos parapijos svetainėj. 7:30 val. vakare įvyks dideliai svarbus susirinkimas Lietuvos Vyčių Chicagoje apskrčio Veikiančiosios Komisijos. Kuopų ir Apskrčio choro igaliočiai privalo būti nuvažiuoti.

Apskrčio valdyba.

PRANEŠIMAS.

L. R. — K. Labdaringos Sąjungos Centro mėnesinis susirinkimas įvyks seredoje, rugs. 24 d., 7:30 val. vakare, Dievo Apveizdos parapijos svetainėje, prie 18-tos ir Union ave., Chicagoje.

Valdyba.

IŠ BRIDGEPORTO.

L. R. Kryžiaus remėjų skyriaus komisijos susirinkimas įvyks 23 d., rugsėjo, 1919, 8 val. vak., Šv. Jurgio parapijos svetainėj. Malonėsitė visi komisijos nariai būtinai atsilankyti. Yra labai daug svarbių reikalų.

Valdyba.

CHICAGOS APSKRIOJO L. RAUD. KRYŽIAUS RĖMEJŲ DOMAI.

Seredoje, rugsėjo 17 d., 1919 m., Šv. Kryžiaus parap. svetainėje buvo Chicago Apskrčio L. R. Kr. remėjų susirinkimas. Susirinkime dalyvavo gana daug delegatų.

Iš svarbiausių nutarimų yra sekantieji: gerb. Dr. A. K. Rutkauskas paaškinio apie žygius, padarytus su Amerikos Raudonojojo Kryžiaus mokini-

mui ir pasiuntimui slaugotojų ir daktarų į Lietuvą. Dabar tik darbas pavestas kiekvienam skyriui atlikti palei išgalę. Kiekvieno Chicago Apskrčio skyrio valdybos jau žino, ką tame dalyke veikti. Todel laikraštyje nėra dar reikalo garsinti. Toliau apkalbėta reikalas, kaip surinkti \$50,000.00 vien Chicagoje. Tas palikta veikiančiai komisijai iki kito susirinkimo.

Išnešta reikalavimas, kad visi Chicago Apskrčio L. R. Kr. remėjų skyriai pasiūstų pinigų ir drabužių į Centrą. (Čekius ar money orderius reikia rašyti B. Vaškiutės vardu, o siųsti sekretoriui, p. J. Tumasoniui, 456 Grand St., Brooklyn, N. Y.).

Drabužius, kuruos skyriai jau turi surinkę arba jau yra pabaigę rinkimą savo parapijose, tegul siunčia Centrą. Drabužius geriausia siųsti "freight'u." Kiekvienas skyrius turi apmokėti už siuntimą.

Chicago ir apylinkėse mažesni miesteliai, kurie norėtų surengti prakalbas ir pasidarbauti dėl nuvargintos Lietuvos žmonių, tesikreipia į Chicago Apskrčio L. R. K. remėjų organizatorių, S. Jucevičių, 726 W. 18th St., Chicago, Ill. Jisai pasistengs parupinti kalbėtojus ir tt.

Tad-gi visi Chicago skyriai subruzkite baigti rinkti drabužius ir siųskite į Centrą. Taip kad centras galėtų dar prieš Visus Šventus (lapkr. 1 d.) visus surinktus drabužius pasiųsti į Lietuvą.

V. Stulpinas,

Ch. Apskr. L. R. K. rem. sekretorius.

LIET. PILIEČIŲ DR-JOS VAK. PA.

Pittsburgh, Pa.

Valdybos Antrašai:

Pirm.—V. Samson, 1924 Carson Street.

Vice-pirm.—J. P. Petraitis, 1313 Carson Street.

Prot. rašt.—J. W. Patekevich, 2104 Merriman Street.

Fin. rašt.—W. Stacinskas, 2102 Merriman Street.

Išdinkas—J. Jonelis, 157 Meultrie Avenue.

Direktoriai:

J. Janauskas, 75 So. 19th St.

P. Kildušis, 2007 Jane St.

S. Liutinskas, Box 524, Castle Shannon, Pa.

A. Normantas, Box 441, Castle Shannon, Pa.

J. Marcinkevich, 160 So 19th Street, S. S.

S. Simanavičius, 2228 Sarah Street, S. S.

Ligonų Komitetai:

P. Bardzilauskas, 2223 Larkins Alley, S. S.

P. Marmokas, Box 342, Castle Shannon, Pa.

Susirinkimai atsibuna pirmutinį utarninką kiekvieno mėnesio, 8 val. vakare.

Jonas W. Patekevich, Prot. rašt. L. P. D., Vak. Pa.

ATYDA!

SKAITYK!

Dievo Apveizdos Parapijos

KERMOŠIUS

Jau eina prie užbaigos.

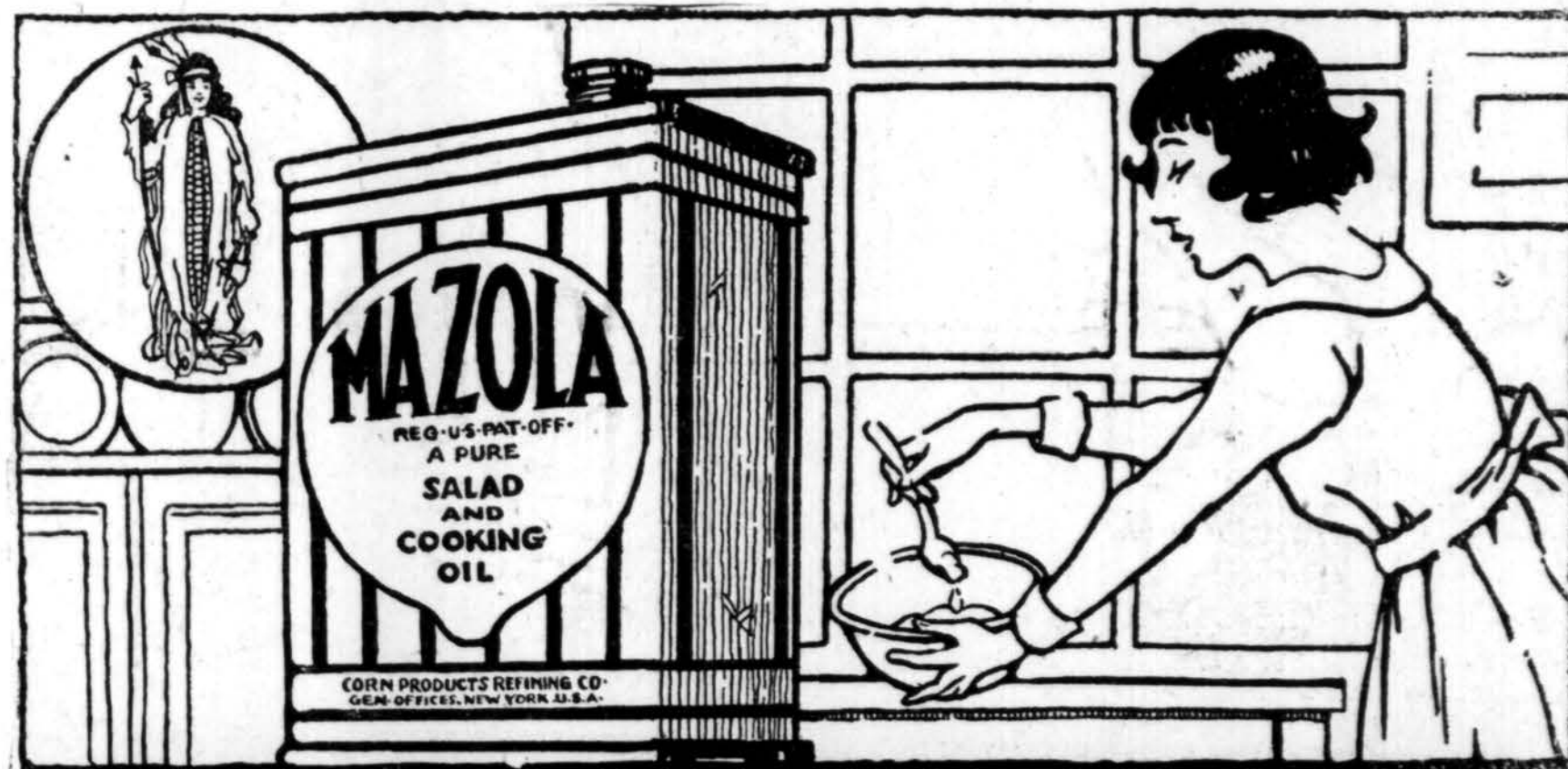
Neužmirškite dar atsilankyti šiais vakarais

Rugsėjo, 23, 25, 27 ir 28

t. y. švakarą Ketvergo, subatos ir nedėlios ant trūkšmingų užbaigtuvių.

Visų laukte laukiame.

Moteris ir Mergaitės Rengėjos.

MAZOLA

Alyvos Aliejus Kaštuoja Daugiau, Bet Mazolą Daugelis Laiko už Daug Geresnę prie Valgių Sutaismo

MAZOLA yra gardus tyras, švelnus kukurizinis aliejus, tinkamas viskam.

MAZOLA yra tikrai amerikietiškas produktas. Ji yra daroma iš pačios širdies kukuruzo grūdų ir yra rafinuojama tol, kol pasidaro visiškai tyra. Todel tai ji ir turi tokį malonų skonį ir yra geresnė už alyvą prie prievalgių.

Jus galite tą pačią MAZOLĄ vartot keletą kartų kepimui, nes ji visuomet pasilieka čysta.

MAZOLOS susivartoja nuo ketvirdalio iki trečdalio mažiau prie blynų ar pyragaičių kepimo, negu tam reikėtų sviesto, ar taukų, o MAZOLOJE iškepti dalykai bus labai gardus ir sveiki kūnui.

CORN PRODUCTS REFINING CO.
17 BATTERY PLACE,
NEW YORK CITY.

Skaitykite ir Platinkite "DRAUGA".